

מועד תשרי תשע"ט

בס"ד,

בחינה בהלכות איסור והיתר**הוראות לנבחן:**

- יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
- אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – לא יבדק והנבחן יוזמן לוועדת משמעת.
- לתשומת לבכם: דפי הטייטה לא ייבדקו!
- חלק א' - עיון - 7 שאלות, חובה לענות על 6 מתוך 7 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 6 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 6 התשובות שמבקש לבדוק.
- חלק ב' - בקיאות - חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
- חלק ג' - יישום - חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
- בחלק א' - עיון - יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
- בחלק ב' - בקיאות - יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.
- בחלק ג' - יישום - יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
- יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!

חלק א' – עיון**יש לענות על 6 שאלות מתוך 7 שאלות****1. דין עכו"ם מסל"ת**

- נתן נוכרי בשר שהוכשר במליחה לתוך קדירה ולא ידוע אם הדיחו או לא ואומר הנוכרי שהדיחו הדחה בתרייתא נאמרו בזה ד' שיטות בראשונים – פרט את השיטות ואת טעמם.
- מהי קושיית הב"י על שיטת הראשונים שמתירה במסל"ת במקרה הנ"ל? וכיצד מיישב זאת הב"י (ב' תירוצים)?
- כיצד פוסק השו"ע להלכה וכיצד פוסק הרמ"א – מהי קושיית הש"ך עליו וכיצד מיישב זאת?

2. דם שפירש

- מהי מחלוקת הראשונים בדין "דם שפירש ממקום למקום בתוך החתיכה"? כיצד הוכיחו הראשונים שיטתם מהגמרא?
- מהי ההשלכה ההלכתית במחלוקת הראשונים בדין חתיכה שנתבשלה בדמה ואיך נפסקה ההלכה?
- מה יהיה הדין בענין הנ"ל, בדין "מליחה בכלי שאינו מנוקב", וכיצד נפסק להלכה?

3. דין עוף וגבינה

- גמ' חולין קד: "תנא אגרא חמוה דרבי אבא עוף וגבינה נאכלים באפיקורן". כתוב את שיטות הראשונים בפירוש הגמ' ואת הנפק"מ להלכה בזה.
- האוכל גבינה ואח"כ עוף – האם צריך נטילת ידיים וקינוח? ומה הדין באכל גבינה ואח"כ בשר? כתוב את מחלוקת הראשונים וכיצד פוסק השו"ע.
- השותה חלב ואח"כ רוצה לאכול בשר – האם צריך נטילת ידיים, קינוח ו/או הדחה? חווה דעתך בזה.

4. איסור בשר בחלב

- חתיכת בשר שבלועה מחלב ונאסרה ונגעה בחתיכות אחרות חם בחם ללא רוטב, מה דינם של החתיכות ומדוע? והאם יש הבדל בין בשר כחוש לשמן בזה? פרט את מח' הראשונים והאחרונים בזה.
- חתיכה הבלועה באיסור ונגעה בחתיכת היתר חם בחם ללא רוטב, מה דין חתיכת ההיתר והאם יש הבדל בין כחוש לשמן?
- כלי שבלע איסור ונגע בחתיכת היתר חם בחם – מה דין החתיכה ומדוע? מה הדין אם כלי זה נגע בכלי אחר חם בחם ללא רוטב? והאם יש הבדל בין איסור כחוש או שמן?

5. בשר במקולין

- אגמרא בזבחים דף ע' ע"ב: "כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות ימותו, ואקשינן וניכבשינהו דניידי ונימא כל דפריש וכו' ומשני שמא יקח מן הקבוע". הסבר מדוע לא נגזרה גזרה זו במקולין.

ב. מה הדין באם ידוע שיש טריפה בחנות אחת ולא נודע באיזה חנות, האם גוזרים שמא יקח מן הקבוע? הסבר מדוע.

6. כבוש כמבושל

- א. בשר שנכבש עם חלב או איסור שנכבש עם היתר, האם הם אסורים מדאורייתא או מדרבנן, מה הדין בכבישה בחומץ ובציר? פרט.
- ב. האם יש כבישה בכלים במקרים אלה: 1. היתר שנכבש בכלי איסור מעת לעת. 2. איסור שנכבש בכלי היתר והאם יש הבדל בסוג הכלי (עץ מתכת).
- ג. איסור חלב שנכבש בשמן זית ולא היה ששים כנגד החלב, מה דינו של השמן?

7. איסור שנפל לקדירה

- א. שומן של איסור שנפל לתבשיל ויש ששים בתבשיל כנגדו האם צריך להסיר את השומן מן הקדירה במידה ויש אפשרות כזאת? הוכח.
- ב. מה הדין במקרה הנ"ל באם אין ששים כנגד שומן האיסור והוציאו חלק מן השומן שבקדירה וכעת יש ששים האם בטל? פרט.
- ג. כלי שבלוע מהאיסור ונתערב בין כלי היתר, האם צריך להגעיל את הכלים כדי להוציא את האיסור? מה ההבדל בין דין זה לשאלה בסעיף א' ? הסבר.

חלק ב' – עיון

יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות

8. טבילת כלים

- א. האוחז כלי בידו בשעת טבילה האם זה מהווה חציצה, פרט מה הדין בידי רפויית או אדוקות בכל.
- ב. האם סכין של שחיטה צריכה טבילה? כתוב צדדי ההלכה וכיצד נפסק להלכה.
- ג. השואל כלים שאינם טבולים מחנות לכלי בית לצורך סעודה ואח"כ יחזירם לו, האם צריך לטבול כלים אלו, ומה הדין אם הקונה עצמו רוצה להשתמש בהם לצורך סעודה אחת בלבד.

9. דין תולעים בפירות

- א. פירות שנתלשו ושהו י"ב חודש לאחר שנעקרו האם צריך לבדוקם ומדוע? וכיצד יעשה אם רוצה לבשלם? פרט.
- ב. מדוע לא ניתן להכניס את הפירות ישר לתוך מים ורתחים? כתוב את טעמם של הב"ח והפרישה ואת טעמו של הש"ך בזה.
- ג. האם התקנה הנ"ל מועילה גם לפירות שיש בהם גרעין? הסבר מדוע.

10. דין מראית העין בבשר וחלב

- א. מהו המקור לאיסור מראית עין? והאם זה גם באיסור דרבנן? כתוב את מח' הרמ"א והש"ך בזה? ומהי שי' הט"ז בזה?
- ב. כיצד ניתן לישב את הרמ"א מהוכחות הש"ך?
- ג. האם יש איסור מראית העין בבישול בהמה טמאה עם חלב, פרט?

חלק ג' – יישום

יש לענות על 2 מתוך 3 שאלות

11. דין בישולי עכו"ם

בעל הבית שבביתו התקלקל תנור האפיה, הזמין טכנאי לתקנו. לאחר שתקנו הפעיל הטכנאי את תנור האפיה. להפתעתו של בעה"ב הטכנאי היה לא יהודי והתברר לאחר מכן שהיתה בתוך התנור (לפני התיקון) עוגה בתבנית קטנה שעדיין לא הייתה אפויה. לא ברור אם הגוי ידע שיש עוגה בתנור. מה לדעתך דין העוגה? פרט את כל האפשרויות ע"פ שיטות הראשונים ופסק ההלכה למעשה.

12. דין לב עוף שבושל

בעלת הבית קנתה שקית עם לבבות עוף שאינם מוכשרים ומלחה אותם ללא קריעת הלב ולאחר מכן בשלה אותם במרק ויש ששים במרק כנגד דם חלל הלב, אך לא נגד כל הלב.
א. מה דינם של הלבבות והמרק? כתוב את מח' האחרונים בזה וטעמם.
ב. במידה ויש ששים כנגד כל הלב, האם הלב מותר ומדוע?

13. בשר וחלב

אשה שהניחה על גבי כיריים, סיר בשרי וסיר חלבי ומתוך היסח הדעת החליפה בין שני המכסים. מה דין המאכל והסירים?
ב. תנור בעל שני תאים. באחד מתאיו צלה בשר ולא שם לב שבתא השני מונחת עוגת גבינה. מה דין העוגה והבשר?

* * *